

LOKALNIE, ZDROWO, PYSZNIE!

scenariusze zajęć



MIEJSKIE OGRODNICTWO

KORZYŚCI

SPOŁECZNE

- › wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców
- › aktywizacja i rozwój społeczności lokalnej
- › edukacja dzieci i młodzieży
- › dostęp do lokalnej żywności
- › satysfakcja i odpowiedzialność za dobro wspólne

EKOLOGICZNE

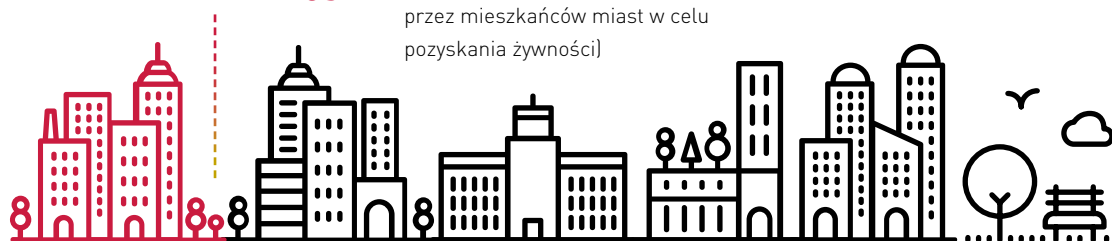
- › rozwój bioróżnorodności w mieście
- › poprawa jakości gleby
- › odporność na susze i wzrost wilgotności
- › pochłanianie zanieczyszczeń i CO₂

EKONOMICZNE

- › rozwój gospodarczy
- › wzrost zatrudnienia
- › popyt na żywność lokalną
- › generowanie oszczędności dzięki usługom ekosystemowym (np. ochrona przed suszą)

FARMA MIEJSKA

(miejsce uprawiania roślin jadalnych przez mieszkańców miast w celu pozyskania żywności)



(ogródki na terenie miast należące do osób prywatnych lub przez nie dzierżawione)

OGRÓDEK DZIAŁKOWY



MIEJSKI KOMPOSTOWNIK

(miejsce, do którego każdy może nieodpłatnie przynosić odpadki kuchenne w celu ograniczania ilości odpadów na wysypiskach i wytworzenia wartościowej gleby)



ZIELONY DACH

(przedłużenie funkcji terenów zielonych, które pochłaniają CO₂, zatrzymują kurz, magazynują wodę opadową i nawilżają powietrze)



OGRÓD SPOŁECZNOŚCIOWY

(prowadzone przez mieszkańców miejsce odpoczynku, edukacji i pozyskiwania żywności)



JEDZ LOKALNIE, MYŚL GLOBALNIE!

TYTUŁ:	Lokalnie, zdrowo, pysznie
WIEK UCZNIÓW/ENNIC:	16-19 lat
PRZEDMIOT:	Dowolny
CZAS:	45-60 min

Cele:

Uczniowie/uczennice:

- ▶ poznają przykład działań na rzecz zrównoważonej produkcji i konsumpcji żywności
- ▶ dostrzegają możliwości aktywnego działania w swojej społeczności na rzecz zrównoważonej produkcji/transportu/konsumpcji żywności
- ▶ analizują i krytycznie odnoszą się do elementów otaczającej ich rzeczywistości społeczno-gospodarczej

Metody:

pokaz prezentacji TED *Jak zjeść krajobraz* (13 min, polskie napisy, dostępna pod linkiem: http://www.ted.com/talks/pam_warhurst_how_we_can_eat_our_landscapes?language=pl), dyskusja, praca w grupach, burza mózgów

Materiały:

rzutnik, laptop, papier do flipchartu, flipchart

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

cz. I

Zapowiedz uczniom i uczennicom, że dzisiaj przyjrzyście się inicjatywie *jadalne miasta*, która staje się coraz bardziej popularna i ma stanowić odpowiedź na wiele wyzwań, z którymi borykamy się w miastach. Obejrzyjcie wspólnie prezentację TED *Jak zjeść krajobraz*, a następnie przeprowadźcie krótką dyskusję. Zastanówcie się wspólnie:

- ▶ Jak rozumiecie ideę *jadalnych miast*?
- ▶ Czy podoba Wam się idea *jadalnego miasta*? Dlaczego?
- ▶ Czy ta idea może być realizowana poza miastami?

Następnie połącz uczniów i uczennice w pary i rozdaj im kartę pracy (schemat *Dlaczego? Dlaczego?*). Poproś, żeby wypełnili pola tak, jak uważają to za stosowne. Po zakończeniu pracy porównajcie schematy (czy schematy zostały wypełnione podobnie, czym się różniły i z czego te różnice wynikały). Celem zadania jest pogłębienie refleksji nad przyczynami angażowania się w tego typu inicjatywy. Po omówieniu przyczyn zastanówcie się wspólnie:

- ▶ Jakie widzicie korzyści i przeszkody w realizacji tej idei?
- ▶ Jakie działania można rozpocząć w Waszej okolicy, żeby zacząć tworzyć *jadalne miasto*? Kto może na tym skorzystać, czy ktoś może na tym stracić?

cz. II

Część II scenariusza zajęć będzie wymagała od uczniów i uczennic dodatkowego przygotowania. Poproś uczniów i uczennice, aby przed zajęciami (np. w ciągu tygodnia) przeczytali publikację *Podaj dalej! Poradnik dla uczniów i uczennic jak wspólnie zmieniać świat* (dostępny na stronie: https://issuu.com/klara.bach/docs/podaj_dalej_poradnik_dla_uczni_w). Jest to poradnik dla uczniów i uczennic, którego celem jest pomoc w samodzielnym organizowaniu kampanii. Na początku zajęć zastanówcie się, czy wszystkie elementy poradnika są dla grupy zrozumiałe. W razie pytań wyjaśnij wątpliwości. Następnie zapowiedz uczniom i uczennicom, że opracujecie własne plany dotyczące organizowania kampanii uczniowskiej: *Nasze miasto – jadalne miasto*! Podziel uczniów na kilkusobowe grupy, rozdaj im papier do flipchartu, flamastry i kredki. Grupy mogą oprzeć swoje plany na narzędziach zaproponowanych w poradniku (drzewie problemów i celów, ogarniaczu czyli karcie planów, sprawdź-liście). Przykładowe pytania pomocnicze:

- ▶ Co dokładnie chcielibyście zrobić? Dlaczego?
- ▶ Od czego chcielibyście zacząć?
- ▶ W jaki sposób chcielibyście to zrobić?
- ▶ Czego potrzebujecie (osoby, materiały, sprzęt)?
- ▶ Kogo możecie jeszcze zaprosić do współpracy?
- ▶ Jak można pozyskać przychylność innych mieszkańców Waszej miejscowości?

Po wykonaniu planów kampanii zaprezentujcie je w ciekawej formie na forum klasy. Zastanówcie się, którą z proponowanych kampanii moglibyście zrealizować w swojej miejscowości lub okolicy. Podejmijcie wyzwanie!

PODSUMOWANIE:

W dyskusji podsumowującej zwróć uwagę na to, że suma małych działań przekłada się na dużą zmianę i że każdy może być częścią dużych zmian.

KARTA PRACY

Dlaczego ludzie zakładają *jadalne miasta*?

DLACZEGO LUDZIE ZAKŁADAJĄ JADALNE MIASTA?

DLACZEGO?

DLACZEGO?

DLACZEGO?

DLACZEGO?

DLACZEGO?

DLACZEGO?

DLACZEGO?

DLACZEGO?

Źródło: *Get global. Steps worksheets, Oxfam*

ŹRÓDŁA INFORMACJI:

Publikacje:

- *Podaj dalej! Poradnik dla uczniów i uczennic jak wspólnie zmieniać świat*
M. Klarenbach, M. Noszczyk, Polska Zielona Sieć, 2015
https://issuu.com/klara.bach/docs/podaj_dalej_poradnik_dla_uczni_w
- *Żywność przyjazna dla klimatu. I inne rozwiązania, dzięki którym możemy chronić klimat*
Marcin Gerwin, Polska Zielona Sieć, 2016
<http://dlaklimatu.pl/zywnosc-przyjazna-dla-klimatu-ksiazka>

Artykuły:

- *Jadalne miasto w Andernach*
eko.pomyslodalnia.pl/jadalne-miasto-andernach
- *Jak sprawić by ogród szkolny miał „ręce i nogi”?*
ogrody.edu.pl/index.php?strona=poradnik04

Filmy:

- *Jadalne miasta – rosnąca rewolucja*
www.youtube.com/watch?v=vn_Eu1wZBC0
- *Jak zjeść krajobraz*
http://www.ted.com/talks/pam_warhurst_how_we_can_eat_our_landscapes?language=pl

Strony internetowe:

- *Usługi ekosystemów. Przyroda w mieście*
Fundacja Sendzimira
uslugiekosystemow.pl